Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0182

Suositus Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 81. istunnosta

Euroopan parlamentin suositus 20. toukokuuta 2026 neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 81. istunnosta (2025/2167(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 21, 34 ja 36 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 208, 214 ja 220 artiklan,

– ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja erityisesti sen johdanto-osan ja 18 artiklan sekä YK:n ihmisoikeusyleissopimukset ja niihin liitetyt valinnaiset pöytäkirjat,

– ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon asekauppasopimuksen (ATT),

– ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen,

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 80. istunnon ja pääsihteerin viestin YK:n 80-vuotispäivän kunniaksi,

– ottaa huomioon 18. heinäkuuta 2025 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 79/318 UN80-aloitteesta,

– ottaa huomioon 24. helmikuuta 2025 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman ES-11/7 kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan edistämisestä Ukrainassa,

– ottaa huomioon 17. joulukuuta 2024 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 79/174 uskonnon- ja vakaumuksenvapaudesta,

– ottaa huomioon 22. syyskuuta 2024 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 79/1 tulevaisuussopimuksesta,

– ottaa huomioon 12. lokakuuta 2022 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman ES-11/4 Ukrainan alueellisesta koskemattomuudesta,

– ottaa huomioon 10. toukokuuta 2011 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 65/276 Euroopan unionin osallistumisesta Yhdistyneiden kansakuntien työhön,

– ottaa huomioon 3. marraskuuta 1950 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 377 (V) yhteistyöstä rauhan hyväksi (”Uniting for Peace”),

– ottaa huomioon 31. lokakuuta 2000 annetun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 naisista, rauhasta ja turvallisuudesta,

– ottaa huomioon 17. marraskuuta 2025 annetun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2803 Gazan tulitaukosuunnitelman hyväksymisestä,

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2026 annetun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2817 Iranin alueellisiin naapureihinsa tekemien iskujen tuomitsemisesta,

– ottaa huomioon 21. marraskuuta 2025 hyväksytyn UN80-aloitteen toimintasuunnitelman,

– ottaa huomioon 18. syyskuuta 2025 annetun YK:n pääsihteerin raportin ”Shifting Paradigms: United to Deliver”,

– ottaa huomioon 4. syyskuuta 2025 annetun YK:n pääsihteerin raportin ohjelmien talousarvioehdotuksen tarkistetuista arvioista vuodelle 2026 sekä rahoitustukitilistä rauhanturvaoperaatioille kaudelle 2025–2026,

– ottaa huomioon 31. heinäkuuta 2025 annetun YK:n pääsihteerin raportin ”Report of the mandate implementation review”,

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2026 antamansa päätöslauselmat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2025[1] ja ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla – vuosikertomus 2025[2],

---

1 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0012.
2 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0014.

– ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2021 neuvostolle antamansa suosituksen Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 75. ja 76. istunnosta[3],

– ottaa huomioon 24. lokakuuta 2024 antamansa päätöslauselman Kiinan kansantasavallan virheellisestä tulkinnasta YK:n päätöslauselmasta 2758 ja sen jatkuvista sotilaallisista provokaatioista Taiwanin ympäristössä[4],

– ottaa huomioon 23. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvosta EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikassa[5] ja siinä mainitun feministisen ulkopolitiikan,

– ottaa huomioon 20. lokakuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden päivittämisestä: yhteiset painopisteet 2025–2028,

– ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista Yhdistyneiden kansakuntien 80. yleiskokouksessa, syyskuu 2025 – syyskuu 2026,

– ottaa huomioon 27. tammikuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2025,

– ottaa huomioon 20. maaliskuuta 2025 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,

– ottaa huomioon puheenjohtaja António Costan 22. tammikuuta 2026 pidetyn Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallisen kokouksen jälkeen antamat suulliset päätelmät,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 121 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0103/2026),

A. ottaa huomioon, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa on ratkaisevan tärkeää ylläpitää ja vahvistaa sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä ja varmistaa hallitustenvälisten järjestöjen tehokas toiminta;

B. ottaa huomioon, että demokratia sekä sen järjestelmät, normit ja arvot ovat nykyisen monenvälisen järjestelmän peruspilareita; ottaa huomioon, että demokratiat edistävät sääntöpohjaista monenvälistä järjestelmää, sillä ne ovat toisiaan hyödyttäviä; ottaa huomioon, että demokratioiden maailma, jonka ymmärretään muodostuvan kypsistä demokraattisista järjestelmistä, on kaiken kaikkiaan vapaampi maailma, koska demokratioissa harjoitetaan merkittävää keskinäistä

---

3 EUVL C 67, 8.2.2022, s. 150.
4 EUVL C, C/2025/487, 29.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/487/oj.
5 EUVL C 404, 6.10.2021, s. 202.

valvontaa, joka estää autokratioille ominaisen arvaamattoman käyttäytymisen kansainvälisissä yhteyksissä; ottaa huomioon, että autoritaariset, totalitaariset ja epäliberaalit hallinnot uhkaavat demokratiaa kansainvälisellä areenalla ja hyökkäävät sitä vastaan sekä rajojensa sisällä että niiden ulkopuolella;

C. ottaa huomioon, että monenväliseen järjestelmään kohdistuu yhä enemmän uhkia, joista on esimerkkinä Venäjän Ukrainaa vastaan käymä laiton hyökkäyssota ja jotka ovat hyökkäyksiä maailmanrauhan ja turvallisuuden rakenteita, kuten YK:n turvallisuusneuvostoa, vastaan, ja mainitsee tässä yhteydessä lisäksi Kiinan vaikutusvallan kasvun ja Yhdysvaltojen huolestuttavan vetäytymisen kansainvälisistä järjestöistä sekä rahoituksen leikkaukset, jotka vaikuttavat kriittisiin aloihin, kuten humanitaariseen apuun, koulutukseen, ilmastonmuutokseen, hybridiuhkiin, kansainväliseen oikeuteen, terveydenhuoltoon ja rauhanrakentamiseen; ottaa huomioon, että monenvälisen järjestelmän nykytilaan kohdistuu kritiikkiä myös demokraattisten maiden ja EU:n (luonnollisten) liittolaisten taholta; ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvoston ja sen pysyvien jäsenten kyvyttömyys ryhtyä toimiin YK:n peruskirjan vakavien rikkomusten vuoksi on osaltaan lisännyt koko YK:hon kohdistuvaa julkista kritiikkiä;

D. ottaa huomioon, että tullien, vientivalvonnan ja pakotteiden kaltaisten taloudellisten välineiden käyttö geopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi monenvälisten kehysten ulkopuolella voi heikentää Maailman kauppajärjestöä, pirstoa maailmantaloutta, syventää maailmanlaajuista eriarvoisuutta ja vaikuttaa kehitysmaihin ja haavoittuvassa asemassa oleviin väestöryhmiin;

E. ottaa huomioon, että pyrkimykset heikentää YK:n rauhanarkkitehtuuria, mukaan lukien hyökkäykset YK:n rauhanrakennuskomissiota ja laajempia rauhanhallintarakenteita vastaan, ovat yritys heikentää YK:n kykyä ehkäistä konflikteja, tukea konfliktien jälkeistä jälleenrakennusta ja toimia kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden takaajana;

F. ottaa huomioon, että globalisaatio ja sellaiset haasteet kuin ilmastonmuutos, joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen, pandemiat, terrorismi, järjestäytyneen rikollisuuden, huumekaupan ja ihmiskaupan torjuminen sekä muuttoliikkeen hallinta, edellyttävät monenvälisiä toimenpiteitä; ottaa huomioon, että rahoituksen leikkaukset ja vetäytyminen monenvälisistä elimistä ja monenvälisiltä foorumeilta ovat heikentäneet kansainvälisen yhteisön kykyä vastata vaikuttavalla tavalla tällaisiin kriiseihin;

G. ottaa huomioon, että YK-järjestelmä on nykyisen monenvälisen järjestelmän kulmakivi; ottaa huomioon, että se on yhä sopivin kehys järjestelmän ydintavoitteiden eli rauhan, ihmisoikeuksien ja kestävän kehityksen edistämiseksi maailmanlaajuisesti; ottaa huomioon, että YK-järjestelmä saattaa kärsiä rakenteellisesta väsymisestä osittain

siksi, että se ei ole mukautunut sellaisiin uusiin kansainvälisiin toimijoihin, joilla on samat periaatteet, kuten Euroopan unioniin;

H. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvosto on erittäin tärkeä elin kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisen kannalta ja että nykyisten haasteiden vakavuuden ja monimutkaisuuden vuoksi sen toiminnan olisi oltava vaikuttavampaa ja määrätietoisempaa;

I. ottaa huomioon, että YK-järjestelmää on uudistettava, jotta voidaan varmistaa sen tarkoituksenmukaisuus; katsoo, että UN80 on tervetullut aloite; ottaa huomioon, että YK:n ei voida olettaa tekevän enemmän pienemmillä resursseilla;

J. ottaa huomioon, että Tanskan kuningaskunnan ja Grönlannin suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sekä Grönlannin kansan itsemääräämisoikeutta uhkaavat lausunnot ja toimet loukkaavat kansainvälisen oikeuden perusperiaatteita, kuten suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamista, ja osaltaan normalisoivat pakottavaa diplomatiaa;

K. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2803 suhtauduttiin myönteisesti rauhanneuvoston perustamiseen siirtymäkauden hallintona, jolla on kansainvälinen oikeushenkilöys ja joka muodostaa kehyksen Gazan jälleenrakentamiselle ja koordinoi sen rahoitusta kattavan suunnitelman mukaisesti ja asiaankuuluvia kansainvälisiä oikeusperiaatteita noudattaen, jotta löydetään uskottava tie kohti kahden valtion ratkaisua; ottaa huomioon, että muun muassa Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Costa on ilmaissut vakavia epäilyjä useista rauhanneuvoston peruskirjan kohdista, jotka liittyvät sen toimialaan, hallintoon ja yhteensopivuuteen YK:n peruskirjan kanssa; ottaa huomioon, että parlamentti ilmaisee solidaarisuutensa siirtokuntalaisten väkivallan uhreille Länsirannalla;

L. ottaa huomioon, että Trumpin hallinto esti elokuussa 2025 Palestiinan presidentin Mahmoud Abbasin ja 80 palestiinalaisen virkamiehen osallistumisen maailman johtajien kokoukseen New Yorkissa järjestetyssä YK:n yleiskokouksessa; toteaa, että YK-järjestelmän perustana olevia osallisuuden ja yleismaailmallisuuden periaatteita on vaalittava aina;

M. ottaa huomioon, että EU on edelleen sitoutunut kansainväliseen oikeuteen sekä YK:n peruskirjaan ja sen sääntöihin ja periaatteisiin, myös niihin, jotka koskevat suvereniteettia, alueellista koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta, sekä ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin ja että se tukee vahvasti kansainväliseen oikeuteen perustuvaa monenvälistä järjestelmää, jonka keskiössä on YK;

N. ottaa huomioon, että EU:lla olisi maailmanlaajuisena toimijana oltava vahvempi rooli YK:ssa; ottaa huomioon, että EU kasvattaa asteittain turvallisuus- ja puolustusvalmiuksiaan voidakseen ottaa suuremman

vastuun konfliktien ehkäisemisestä, kriisinhallinnasta, puolustuksesta ja rauhanrakentamisesta;

O. ottaa huomioon, että EU:n on välttämätöntä tiivistää yhteistyötään kaikkien kumppanien kanssa, myös YK:n ja sen virastojen kanssa, edistää yhdessä YK:n sisäistä uudistusprosessia ja varmistaa siten, että YK pysyy vaikuttavana ja kustannustehokkaana ja kykenee edelleen vastaamaan aikamme kasvaviin maailmanlaajuisiin haasteisiin;

P. ottaa huomioon, että parlamentin ulkoasiainvaliokunta vastaa muun muassa suhteista YK:hon toimivaltaansa kuuluvissa asioissa ja EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan edistämisestä, täytäntöönpanosta ja seurannasta, myös vaihtamalla tietoja kansainvälisten kumppanien kanssa ja harjoittamalla parlamentaarista diplomatiaa; ottaa huomioon, että YK:n yleiskokouksen vuosittainen istunto on keskeinen monenvälinen foorumi, jolla voidaan edistää EU:n ulkopolitiikan painopisteitä ja harjoittaa parlamentaarista valvontaa; ottaa huomioon, että edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunnan säännölliset virkamatkat YK:n yleiskokouksen istuntoihin tukisivat tätä toimeksiantoa ja mahdollistaisivat parlamentin yhteydenpidon sitä vastaavien tahojen kanssa, vahvistaisivat sen asemaa monenvälisissä asioissa ja auttaisivat pitämään kiinni EU:n sitoumuksesta vaikuttaviin ja johdonmukaisiin ulkoisiin toimiin;

1. suosittaa neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, että

Monenvälisyyden turvaaminen ja vahvistaminen

a) tuetaan edelleen vaikuttavaa monenvälisyyttä, jossa lait ja normit ovat vahvempia kuin konfliktit, jonka keskiössä on YK ja jota täydennetään EU:n kahdenvälisillä suhteilla kolmansiin maihin, jotta voidaan asettaa vaikuttavuus etusijalle, edistää ja puolustaa kansainvälistä oikeutta ja vaalia YK:n peruskirjan sääntöjä ja periaatteita, joita ovat muun muassa suvereniteetti, alueellinen koskemattomuus (mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa määritellyt merialueet), voimatoimista pidättäytyminen, poliittinen riippumattomuus, itsemääräämisoikeus sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelu, ja vastustaa pakottavaa diplomatiaa ja minkä tahansa valtion pyrkimyksiä heikentää tai horjuttaa sääntöpohjaista monenvälistä järjestystä;

b) tuetaan vankkumatta yleismaailmallisten ihmisoikeuksien, demokratian, ihmisarvon, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen sekä osallistavien, uskottavien ja avointen vaaliprosessien kunnioittamista, suojelua ja toteutumista, kuten todetaan neuvoston vuoden 2025 päätelmissä EU:n prioriteeteista YK:n

ihmisoikeusfoorumeilla; vaalitaan päättäväisesti periaatetta, jonka mukaan ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa liittyviä, olivatpa ne sitten kansalaisoikeuksia tai sivistyksellisiä, taloudellisia, poliittisia tai sosiaalisia oikeuksia;

c) vahvistetaan monenvälisten järjestöjen keskeistä roolia olennaisina foorumeina konfliktinratkaisun ja globaalihallinnan alalla sekä vastattaessa merkittäviin globaaleihin haasteisiin, joita ovat muun muassa ilmastonmuutos, muuttovirtojen hallinta, joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen, pandemiat, terrorismi sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja huumekaupan torjuminen, ja tehdään tiiviissä yhteistyössä EU:n samanmielisten kumppanien kanssa monenvälisiä aloitteita, jotka perustuvat vankasti globaaleihin sääntöihin ja auttavat varmistamaan Euroopan turvallisuuden ja vaurauden;

d) korostetaan, että vakaa, luotettava ja tasapuolinen monenvälinen järjestelmä sekä YK:n kaltaiset monenväliset foorumit ovat olennaisen tärkeitä rauhan ja turvallisuuden takaamiseksi tilanteessa, jossa geopoliittiset jännitteet voimistuvat ja eri puolilla maailmaa syntyy humanitaarisia monikriisikeskittymiä, ja että niiden on oltava osa EU:n turvallisuusarkkitehtuuria;

e) pannaan huolestuneena merkille eri toimijoiden pyrkimykset murentaa YK:n legitiimiyttä, auktoriteettia ja yleismaailmallisuutta, heikentää rauhanhallintarakenteita ja politisoida YK:n elinten toimintaa;

f) otetaan huomioon suurten rahoittajien maksujen viivästymisen tai maksamatta jättämisen kielteiset vaikutukset; korostetaan, että Yhdysvaltojen on tärkeää osallistua määrätietoisesti YK-järjestelmän rahoituksen kestävyyden takaamiseen, ja torjutaan samalla kaikkia pyrkimyksiä heikentää monenvälistä yhteistyötä aikana, jolloin sitä eniten tarvitaan, ja haitata YK:n toimeksiannon toteutumista etenkin humanitaarisella alalla; korostetaan tarvetta suitsia aktiivisesti autoritaaristen ja revisionististen toimijoiden pyrkimyksiä käyttää hyväksi länsivaltojen vetäytymistä tai irtautumista kansainvälisistä järjestöistä;

g) tehdään kaikki mahdollinen sen varmistamiseksi, että vuoden 2025 budjettivaje voidaan täyttää mahdollisimman nopeasti, jotta vältetään taloudellinen romahdus ja voidaan turvata ohjelmien toteutuksen jatkuminen maailmanlaajuisesti, YK:n päämajan vaikuttava toiminta ja YK:n yleiskokouksen 81. istunnon järjestäminen;

h) korostetaan, että on tärkeää edistää sukupuolten tasa-arvoa, parantaa naisten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia ja panna

asiaankuuluvat kansainväliset sitoumukset, kuten Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma, Nuoret, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma ja YK Naiset -toimintaohjelma, kaikilta osin täytäntöön; tuetaan aktiivisesti sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista kaikissa YK:n toimissa ja ohjelmissa ja siten varmistetaan naisten ja nuorten yhdenvertainen osallistuminen johtamiseen ja monenvälisiin päätöksentekoprosesseihin, myös nuorille suunnattujen jäsenneltyjen neuvontamekanismien kautta, osoittamalla riittävät resurssit sekä suojelemalla ja edistämällä naisten ja tyttöjen oikeuksia kansainvälisten normien mukaisesti; todetaan, että aseelliset selkkaukset vaikuttavat naisiin ja tyttöihin suhteettomasti mutta he ovat myös vahvoja muutostoimijoita konfliktien ehkäisyssä, rauhanvälityksessä, rauhanrakentamisessa ja konfliktien jälkeisessä elpymisessä; vaaditaan naisten täysipainoista, yhdenvertaista ja merkityksellistä osallistumista rauhanprosesseihin ja päätöksentekoon sekä riittäviä resursseja ja vastuuvelvollisuutta Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman sitoumusten täytäntöönpanossa kaikissa YK:n rauhanturvaoperaatioissa ja välitystoimissa;

i) korostetaan YK:n seuraavan pääsihteerin lähiaikoina tapahtuvan valinnan strategista merkitystä; tuetaan avointa, osallistavaa ja ansioihin perustuvaa valintaprosessia toimimalla koordinoidusti ja avoimesti, jotta varmistetaan sellaisen ehdokkaan nimittäminen, jolla on näyttöä johtajuustaidoista ja joka on riippumaton ja sitoutunut YK:n peruskirjaan, kansainväliseen oikeuteen ja vaikuttavaan monenvälisyyteen ja joka kykenee edistämään YK:n uudistusta, vahvistamaan konfliktien ehkäisyä ja vastaamaan päättäväisesti sekä nykyisiin että kehittymässä oleviin maailmanlaajuisiin turvallisuushaasteisiin; kiinnitetään asianmukaista huomiota sukupuolten tasa-arvon edistämiseen, kun ehdokkaat ovat yhtä päteviä, myös sitä silmällä pitäen, että pääsihteeriksi nimitettäisiin nainen;

YK-järjestelmän uudistaminen

j) tuetaan YK-järjestelmän kunnianhimoisia uudistuksia ja tehdään yhteistyötä YK:n jäsenvaltioiden, YK-järjestelmän ja YK:n pääsihteerin kanssa, jotta voidaan edistää UN80-uudistusohjelmaa ja varmistaa, että YK kykenee toimimaan tuloksellisesti kaikkien kolmen pilarin – rauha ja turvallisuus, kestävä kehitys sekä ihmisoikeudet – alalla ja että se on vaikuttavampi, tehokkaampi, puolueettomampi, avoimempi, taloudellisesti kestävämpi sekä paremmin reagoiva ja kykenevämpi vastaamaan nykyisiin ja kehittymässä oleviin maailmanlaajuisiin haasteisiin;

k) pannaan merkille UN80-aloitteen toimintasuunnitelman seuraavat vaiheet ja sitoudutaan niihin sen varmistamiseksi, että siinä ei pelkästään kohdenneta määrärahoja uudelleen tavalla,

joka vaarantaa hyvän toiminnan ihmisoikeuksien kaltaisilla keskeisillä aloilla; osallistutaan aktiivisesti kaikkiin keskusteluihin, jotka liittyvät YK:n talousarvioon maksettavien rahoitusosuuksien ja palautusten järjestelmän uudistamiseen, jotta voidaan varmistaa maksujen oikea-aikaisempi periminen ja resurssien tehokas kohdentaminen ja siten lieventää huolta siitä, käytetäänkö YK:lle maksetut rahoitusosuudet hyvin;

l) korostetaan, että muiden kansainvälisten toimijoiden, etenkin perinteisten liittolaistemme, vetäytyessä EU:n on otettava enemmän vastuuta monenvälisten instituutioiden, myös Yhdistyneiden kansakuntien, tukemisesta, rahoittamisesta ja vahvistamisesta, erityisesti uudistamalla turvallisuusneuvostoa vastaamaan paremmin nykypäivän maailmaa sekä ylläpitämällä ja lisäämällä keskeistä tukea YK:lle ja sen virastoille; tehdään tässä yhteydessä yhteistyötä kolmansien maiden, kuten Kiinan ja Yhdysvaltojen, kanssa sen varmistamiseksi, että niiden vapaaehtoiset rahoitusosuudet YK-järjestelmään ovat oikeassa suhteessa niiden taloudelliseen kehitykseen ja niiden näkyvään asemaan YK:n turvallisuusneuvoston jäseninä; muistutetaan Yhdysvaltojen keskeisestä roolista YK-järjestelmän rakentamisessa; ilmaistaan huoli liittolaisemme muuttuneesta asenteesta YK:ta ja laajempaa monenvälistä järjestelmää kohtaan; kehotetaan Yhdysvaltoja YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä täyttämään velvoitteensa pitää yllä sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä, noudattaa kansainvälistä oikeutta ja edistää aktiivisesti rauhaa;

m) vahvistetaan sitoutumista tulevaisuussopimukseen tärkeänä askeleena kohti YK:n elvyttämistä, Agenda 2030:n ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista sekä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämistä;

n) korostetaan, että kansainvälisen järjestyksen legitiimiys ja kestävyys ovat riippuvaisia YK:n turvallisuusneuvoston kattavasta uudistuksesta, jonka tavoitteena on tehdä siitä vaikuttavampi, osallistavampi, avoimempi, demokraattisempi ja vastuuvelvollisempi ja varmistaa, että siinä otetaan paremmin huomioon nykypäivän maailmanlaajuiset realiteetit ja että se vahvistaa edellytykset, joiden mukaisesti veto-oikeuden käyttöä rajoitetaan tiukasti, jos se estää YK:n olennaiset toimet, etenkin kun kyseessä ovat sotarikokset ja rikokset ihmisyyttä vastaan, ja pyrkii myöhemmin lakkauttamaan sen kokonaan; korostetaan, että Venäjä on menettänyt moraalisen oikeutuksensa YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä loukattuaan räikeästi YK:n peruskirjan keskeisiä periaatteita, erityisesti käymällä hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan, sekä estämällä veto-oikeuttaan käyttämällä sen omia laittomia toimia koskevat päätökset;

o) pyritään YK:n turvallisuusneuvoston tulevan konsensukseen perustuvan uudistuksen yhteydessä saamaan EU:lle pysyvä

paikka siinä Ranskan nykyisen paikan lisäksi; pyritään saamaan EU:lle pysyvä paikka kaikilla monenvälisillä foorumeilla, jotta voidaan vakiinnuttaa EU:n rooli kolmansien maiden keskustelukumppanina;

p) annetaan YK:lle ja sen virastoille tunnustusta niiden roolista erityisesti konfliktialueilla; panostetaan monenvälisyyden tukemiseen lisäämällä poliittista ja taloudellista tukea YK:n ja sen virastojen työlle ja korostetaan tarvetta puuttua toimeksiantojen ja rahoituksen systeemiseen hajanaisuuteen, päällekkäisyyteen ja epäsuhtaisuuteen organisaatioiden sisällä ja niiden välillä YK:n rakenteissa ja elimissä; varmistetaan, että seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä osoitetaan YK:lle ja sen virastoille kohdennettua, riittävää ja ennakoitavaa rahoitusta;

q) edistetään näkemystä, jonka mukaan Venäjän paikka YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä on oikeudellisesti kyseenalainen, koska YK:n peruskirjan 23 artiklassa nimetään pysyväksi jäseneksi Neuvostoliitto, ei Venäjää;

r) kannustetaan jäsenvaltioita koordinoimaan ja synkronoimaan toimiaan YK:n elinten ja virastojen kanssa sekä pyrkimään uudistamaan YK:n erityisraportoijajärjestelmää; todetaan jälleen, että kaikkien maiden on tärkeää sitoutua uudelleen siihen, että YK:n erityisraportoijille myönnetään täydet pääsyoikeudet; hyväksytään menettelyt, joiden avulla puututaan vaikuttavasti YK:n virastojen toimeksiannot mahdollisesti vaarantaviin vinoumiin, tehottomuuksiin, esteisiin tai rajoitteisiin, myös EU:n maksuosuuksien ja rahoituksen osalta, ja varmistetaan henkilöstön asianmukaiset turvallisuusselvitykset ja valvonta;

s) vahvistetaan edelleen yhteistyötä kumppanien, etenkin samanmielisten maiden ja sellaisten maiden kanssa, jotka ovat halukkaita pitäytymään monenvälisessä järjestelmässä, osallistumaan siihen ja tehostamaan sitä, jotta voidaan rakentaa yhteisymmärrystä ja edistää vaikuttavaa monenvälistä järjestystä; korostetaan, että tällaisen yhteistyön on perustuttava siihen, että kunnioitetaan monenvälisyyttä, kansainvälistä oikeutta, ihmisoikeuksia ja yhteistä päätöksentekoa kansainvälisissä instituutioissa, ja että samalla on varmistettava, että EU kehittää poliittiset, taloudelliset ja institutionaaliset valmiudet toimia itsenäisesti, kun kumppanit irtautuvat monenvälisistä kehyksistä tai heikentävät tai välineellistävät niitä; korostetaan, että monenvälisten instituutioiden, kansainvälisen oikeuden ja valtioiden täysivaltaisen tasa-arvon kunnioittaminen on välttämätöntä maailmanrauhan, turvallisuuden ja kestävän kehityksen kannalta;

t) sitoudutaan EU:n tasolla kiireellisesti aitoon ja jäsenneltyyn yhteistyöhön globaalin etelän kanssa tasavertaisina kumppaneina globaalihallinnassa muun muassa vahvistamalla edustusta päätöksentekoelimissä, mahdollistamalla rahoituksen ja teknologian oikeudenmukainen saanti ja ottamalla yhteisesti vastuu kansainvälisistä aloitteista esimerkiksi kehityksen, ilmastoimien, digitaalisen hallinnon ja rauhanrakentamisen aloilla; pyritään jäsenvaltioiden kanssa tehostamaan EU:n läsnäoloa näissä maissa;

u) tehostetaan koordinointia Latinalaisen Amerikan maiden kanssa, sillä EU:lla on niiden kanssa monia yhdistäviä tekijöitä sekä yhteinen näkemys sääntöpohjaisesta ja monenvälisyyteen perustuvasta kansainvälisestä järjestyksestä, kun otetaan huomioon, että näillä alueilla on yhdessä kolmasosa YK:n äänioikeuksista;

v) muistutetaan, että YK:n turvallisuusneuvostolla ja etenkin sen pysyvillä jäsenillä on vastuu pitää yllä kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä varmistaa vastuuvelvollisuus kansainvälisen oikeuden loukkauksista, joten niiden on pidättäydyttävä kaksinaismoralismista ja kansainvälisten sääntöjen valikoivasta soveltamisesta; selvitetään keinoja vahvistaa YK:n yleiskokouksen roolia tällä alalla innovatiivisilla ja demokraattisilla äänestysjärjestelmillä, joissa yleiskokouksen määräenemmistö voi ratkaista veto-oikeudesta johtuvan pattitilanteen turvallisuusneuvostossa yhteistyötä rauhan hyväksi koskevan doktriinin mukaisesti;

w) tuetaan suojeluvastuuta, joka on uhkia, haasteita ja muutosta käsittelevän korkean tason paneelin sekä väliintuloa ja valtiollista itsemääräämisoikeutta käsittelevän kansainvälisen komitean ehdottama kehittymässä oleva normi, ja suositetaan, että suojeluvastuu otetaan YK:n puitteissa perustaksi kollektiivisille toimille vakavassa vaarassa olevien väestöryhmien suojelemiseksi silloin, kun niiden hallitukset ovat kykenemättömiä tai haluttomia toimimaan;

Rauha ja turvallisuus

x) tuomitaan jälleen painokkaasti Venäjän laiton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja sen hyökkäykset maailmanrauhan ja turvallisuuden rakenteita, kuten YK:n turvallisuusneuvoston välineitä, vastaan; pyritään saamaan aikaan täysimittainen tulitauko siviilien kärsimyksen lievittämiseksi sekä Ukrainaan kattava, oikeudenmukainen ja kestävä rauha sekä vankat turvatakuut, jotka perustuvat YK:n peruskirjaan ja kansainväliseen oikeuteen ja joilla estetään ja välittömästi torjutaan uudet hyökkäykset, sekä varmistetaan kattava vastuuvelvollisuus sotarikoksista ja siepattujen ukrainalaislasten, vangittujen siviilien ja sotavankien

palauttaminen; tuetaan YK:ta määritettäessä oikeudellisia mekanismeja Venäjän jäädytettyjen varojen käyttämiseksi Ukrainan jälleenrakentamisessa ilman, että EU:n jäsenvaltioille koituu taloudellista rasitetta; pyritään tuomitsemaan kyberhyökkäykset, joita Venäjä ja sen liittolaiset kohdistavat kolmansien maiden yhteisöihin ja henkilöihin;

y) korostetaan, että geopoliittiset jännitteet lisääntyvät arktisella alueella, mihin vaikuttavat kilpailu luonnonvaroista ja sotilaallisen läsnäolon lisääntyminen; ilmaistaan syvä huolestuminen siitä, että Venäjä horjuttaa alueen turvallisuutta ja harjoittaa alueella strategisia toimia; painotetaan, että on tärkeää kunnioittaa Tanskan kuningaskunnan ja Grönlannin suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sekä Grönlannin kansan itsemääräämisoikeutta, ja todetaan, että Grönlannin väestö vastustaa voimakkaasti kaikkia ulkoisia yrityksiä muuttaa tätä asemaa ilman sen vapaata tahtoa ja suostumusta; kehotetaan EU:ta ja sen kumppaneita tukemaan Tanskaa ja Grönlantia alueen vakauden turvaamisessa ulkoisten geopoliittisten paineiden alla muun muassa tehostamalla arktista yhteistyötä; korostetaan, että EU:n ja YK:n on keskityttävä vahvemmin vakauteen, rakentavaan vuoropuheluun sekä kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan täydelliseen kunnioittamiseen arktisissa asioissa;

z) edistetään aktiivisesti suurempaa osallistumista Georgian tukemiseen YK:ssa ja muistutetaan, että Venäjä miehittää edelleen laittomasti noin 20:tä prosenttia maan kansainvälisesti tunnustetusta alueesta; käytetään perustana YK:n ihmisoikeusneuvoston vuonna 2024 yksimielisesti hyväksymää päätöslauselmaa, joka koskee yhteistyötä Georgian kanssa ja jossa vaaditaan kansainvälisille ihmisoikeusmekanismeille välitöntä ja esteetöntä pääsyä miehitetyille alueille ja korostetaan jatkuvia loukkauksia myös Abhasian ja Etelä-Ossetian alueen etnisiä georgialaisia vastaan; pyritään YK:n kumppanien kanssa vahvistamaan seurantaa ja vastuuvelvollisuutta, säilyttämään Georgian suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus, puuttumaan miehitettyjen alueiden ihmisoikeustilanteeseen ja tukemaan maan sisäisten pakolaisten turvallista ja ihmisarvoista paluuta noudattaen täysin kansainvälistä oikeutta ja YK:n peruskirjaa;

aa) ilmaistaan syvä huolestuminen jatkuvista sotilaallisista toimista Lähi-idässä sekä Iranin ja sen puolesta toimivien alueellisten terrorijärjestöjen epävakautta lisäävästä roolista; korostetaan, että Yhdysvaltojen ja Israelin hyökkäykset tehdään sääntöpohjaisen monenvälisen järjestelmän ulkopuolella; ilmaistaan täysi solidaarisuus ja tuki Iranin kansalle, tuomitaan ankarasti Iranin hallinto rauhanomaisten mielenosoitusten väkivaltaisesta tukahduttamisesta, joukkomurhista sekä mielivaltaisista pidätyksistä ja teloituksista ja kehotetaan

perustamaan riippumaton YK:n tiedonhankintavaltuuskunta ja tekemään täyttä yhteistyötä sen kanssa, jotta voidaan varmistaa vastuuvelvollisuus kaikista kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavista loukkauksista; suhtaudutaan myönteisesti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 2817 (2026), jossa tuomitaan erittäin ankarasti Iranin iskut Bahrainia, Kuwaitia, Omania, Qataria, Saudi-Arabiaa, Yhdistyneitä arabiemiirikuntia, Jordaniaa ja Irakia vastaan ja vaaditaan lopettamaan ne välittömästi; tuomitaan myös Iranin iskut Israelia vastaan; tehostetaan diplomaattisia ponnisteluja monenvälisillä foorumeilla ja pyritään tiiviimpään yhteistyöhön alueella olevien EU:n kumppanien kanssa, jotta voidaan edistää jännitteiden lieventämistä, jälleenrakentamista, merkityksellistä vuoropuhelua ja kestävää alueellista vakautta kansainvälisen oikeuden ja YK:n periaatteiden mukaisesti; harkitaan Libanonin valtiorakenteiden vahvistamista vakauden avaintekijänä panemalla kaikilta osin täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1701, 1559 ja 1680, riisumalla aseista aseistetut valtiosta riippumattomat ryhmät, myös purkamalla Hizbollahin sotilaallinen infrastruktuuri, ottamalla täysimääräisesti käyttöön Libanonin asevoimat, myös etelässä, ja, jos Libanon sitä pyytää, asianmukaisella kansainvälisellä tuella YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1701 mukaisesti samalla, kun tuetaan ponnisteluja kohti pysyvää ratkaisua Israelin kanssa;

ab) kehotetaan YK:n turvallisuusneuvostoa viemään Iranin tilanne Kansainvälisen rikostuomioistuimen käsiteltäväksi ja antamaan siten tuomioistuimelle tuomiovalta kansainvälisen aseellisen konfliktin ja sen laajemman alueellisen ulottuvuuden yhteydessä tehtyjen rikosten osalta, jotta voidaan varmistaa vastuuvelvollisuus sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja muista vakavista kansainvälisen rikosoikeuden loukkauksista, joihin kaikki osapuolet, sekä valtiolliset että valtiosta riippumattomat toimijat, ovat syyllistyneet; korostetaan tarvetta käsitellä osana tällaisia kansainvälisiä vastuuvelvollisuutta koskevia toimia sitä, että Iranin turvallisuusjoukot surmasivat tammikuussa 2026 suuren määrän siviiliväestöä;

ac) tuomitaan jyrkästi siviilikohteisiin, kuten kouluihin ja asuinalueille, kohdistetut hyökkäykset, joissa on kuollut lapsia ja jotka saattavat olla vakavia kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia; muistutetaan, että siviilikohteisiin kohdistuvien iskujen kielto on yksi kansainvälisen humanitaarisen oikeuden perustavanlaatuisimpia periaatteita, muistutetaan lisäksi, että lapsilla on kansainvälisen oikeuden nojalla oikeus erityiseen suojeluun, ja vaaditaan täyttä vastuuvelvollisuutta kaikista heihin kohdistuvista loukkauksista;

ad) pannaan merkille 17. marraskuuta 2025 Gazan konfliktin lopettamista koskevasta kattavasta suunnitelmasta annettu YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2803; korostetaan, että on tärkeää tutkia edelleen mahdollisten uusien mekanismien ja YK:n peruskirjan mukaisten olemassa olevien kansainvälisten rauhan ja turvallisuuden rakenteiden välisiä synergioita ja yhteistyötä; tehdään aktiivisesti yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa sellaisen pysyvän tulitauon aikaansaamiseksi, joka pannaan tehokkaasti täytäntöön ja jota noudatetaan, sekä kahden valtion ratkaisun toteuttamiseksi kaikilta osin; korostetaan, että Gazan kestävä tulevaisuus edellyttää Hamasin ja muiden aseellisten ryhmien demilitarisointia Gazassa ja että näillä ryhmillä ei pitäisi olla mitään roolia alueen hallinnossa; tuomitaan kaikki kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset, myös sotarikokset;

ae) tuomitaan Israelin yksipuoliset toimet, joilla se pyrkii laajentamaan läsnäoloaan Länsirannalla, Israelin Länsirannalla sijaitsevien siirtokuntien laajentaminen, jonka Kansainvälinen tuomioistuin totesi lainvastaiseksi 19. heinäkuuta 2024 antamassaan neuvoa-antavassa lausunnossa, siirtokuntien ääriryhmien lisääntyvä väkivalta, palestiinalaisten pakkosiirrot sekä Knessetin hyväksymä lakiesitys, jossa laajennetaan kuolemanrangaistuksen käyttöä sekä sotilas- että siviilituomioistuimissa; pyritään aktiivisesti hyväksymään maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän puitteissa 11. toukokuuta 2026 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti YK:n turvallisuusneuvoston rajoittavia toimenpiteitä väkivaltaisia israelilaisia siirtokuntalaisia vastaan, jotka ovat vastuussa palestiinalaisiin kohdistuneista hyökkäyksistä Länsirannalla; kehotetaan kaikkia osapuolia täyttämään kaikilta osin kansainvälisen oikeuden mukaiset velvoitteensa, jotta saadaan aikaan kahden valtion ratkaisuun perustuva oikeudenmukainen, kattava ja kestävä rauha; hyväksytään tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä Gazan jälleenrakennusta koskeva EU:n väline, josta tarjotaan riittävää ja ennakoitavissa olevaa taloudellista tukea jälleenrakentamiseen ja Palestiinan demokraattiseen hallintoon ja jolla edistetään kahden valtion ratkaisun toteuttamista;

af) vahvistetaan YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimen (UNRWA) rooli humanitaarisen avun ja keskeisten palvelujen, kuten terveydenhuollon ja opetuksen, tarjoamisessa palestiinalaispakolaisille Gazassa ja laajemmalla alueella ja todetaan, että tällä hetkellä ei ole olemassa toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa sen tehtävien korvaamiseksi; tarkkaillaan edelleen UNRWA:n työtä ja puolueettomuutta ja varmistetaan uskottavat turvatakuut ja kansainvälisen oikeuden täydellinen noudattaminen, mukaan lukien Colonnan raportin täytäntöönpano; suhtaudutaan tältä osin myönteisesti edistymiskertomuksiin ja kehotetaan hyväksymään

kokonaisuudessaan ja ripeästi raportin suositukset puolueettomuutta koskevien takeiden ja sisäisten valvontajärjestelmien vahvistamisesta UNWRA:ssa; seurataan UNRWA:n esittämän toimintasuunnitelman soveltamista; kehotetaan palauttamaan UNRWA:n toimeksianto ja rahoitus kokonaisuudessaan siten, että huolehditaan vahvasta valvonnasta ja vastuuvelvollisuudesta; korostetaan, että kaikenlainen yhteistyö terroristien kanssa tai terrorismin suvaitseminen vaarantaa olennaisesti humanitaariset periaatteet, alueellisen vakauden ja rauhannäkymät;

ag) hyödynnetään komission jatkuvaa yhteistyötä asiaankuuluvien koulutusviranomaisten kanssa ja korostetaan, että on tärkeää edistää opetussuunnitelmia, joilla edistetään rinnakkaiseloa, suvaitsevaisuutta ja sovintoa sekä ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä Israelissa että Palestiinassa Unescon normien mukaisesti; suhtaudutaan myönteisesti komission jatkuvaan yhteistyöhön palestiinalaishallinnon kanssa opetussuunnitelmien uudistamisessa ja vuonna 2025 raportoituun konkreettiseen edistymiseen, muun muassa Palestiinan opetus- ja korkeakouluministeriön meneillään olevaan oppikirjojen uudelleentarkasteluun ja muuttamiseen, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus Unescon normien kanssa; kehotetaan palestiinalaishallintoa poistamaan mitkä tahansa oppimateriaalit ja -sisällöt, jotka eivät ole Unescon normien mukaisia, erityisesti ne, jotka sisältävät antisemitismiä ja yllytystä väkivaltaan ja terrorismiin, joille lasten ei pitäisi altistua; korostetaan, että on tärkeää tuomita ja kitkeä kaikki vihapuheen ja väkivaltaisen käyttäytymisen muodot sekä Israelin että Palestiinan taholta asiayhteydestä riippumatta; painotetaan, että koulutus on tärkeää parannettaessa mahdollisuuksia kahden valtion ratkaisun toteuttamiseen; toistetaan EU:n kanta, jonka mukaan molempien osapuolten kaikkien koulukirjojen ja oppimateriaalien on oltava Unescon rauhan, suvaitsevaisuuden, rinnakkaiselon ja väkivallattomuuden normien mukaisia;

ah) vahvistetaan uudelleen EU:n täysi sitoumus kaikkien jäsenvaltioidensa suvereniteetin, itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden kunnioittamiseen YK:n peruskirjan mukaisesti; korostetaan, että Turkin joukkojen jatkuva laiton läsnäolo Kyproksen tasavallan, siis EU:n jäsenvaltion, alueella loukkaa kansainvälistä oikeutta ja loukkaa perusihmisoikeuksia, ja vaaditaan siksi Turkin miehitysjoukkojen vetämistä pois välittömästi ja kokonaan, kaikkien pakolaisten oikeutta palata kotiinsa ja kaikkien kadonneiden henkilöiden kohtalon varmistamista; tuetaan edelleen Kyproksen ratkaisua koskevien neuvottelujen pikaista jatkamista YK:ssa sovitussa kehyksessä kahden poliittisesti tasa-arvoisen alueen ja yhteisön liittovaltion perusteella asiaa koskevien YK:n päätöslauselmien mukaisesti ja varoitetaan kaikista yksipuolisista toimista, jotka ovat ristiriidassa rauhanomaisen ratkaisun kanssa; kehotetaan

kunnioittamaan puskurivyöhykkeen asemaa ja YK:n Kyproksessa toimivien rauhanturvajoukkojen toimeksiantoa; tuetaan YK:n pääsihteerin Kyprosta käsittelevän henkilökohtaisen lähettilään ja EU:n Kyproksen-erityislähettilään työtä;

ai) tuomitaan jyrkästi sellaisten valtioiden edustajien nimittäminen, joissa esiintyy naisten järjestelmällistä syrjintää, edustus- tai johtotehtäviin YK:n naisia edustavissa ja ihmisoikeuselimissä;

aj) korostetaan, että Syyrian poliittinen ja turvallisuuteen liittyvä siirtymä on edelleen hauraassa vaiheessa ja sitä leimaavat yhä turvattomuus, vakavat ihmisoikeusloukkaukset, pakkomuutto ja hyökkäykset uskonnollisia ja etnisiä yhteisöjä vastaan; tuetaan Syyrian monimuotoista yhteiskuntaa, joka on kärsinyt yli vuosikymmenen ajan Iranin ja Venäjän pönkittämän Assadin hallinnon ja terroristiryhmien käsissä; tuetaan syyrialaisjohtoista ja syyrialaisten omakseen kokemaa osallistavaa poliittista prosessia, jolla turvataan alueellinen koskemattomuus ja sovinto; kehotetaan Syyrian vallanpitäjiä ottamaan kaikki Syyrian yhteiskunnan osat mukaan päätöksentekoon ja varmistamaan uskonnollisiin ja etnisiin vähemmistöihin kohdistuvien toimien nopean, avoimen ja riippumattoman tutkinnan, jotta voidaan torjua lahkojen välistä väkivaltaa ja rankaisemattomuutta; korostetaan, että EU:n ja YK:n on toimittava koordinoidusti tämän prosessin tukemiseksi, mukaan lukien 29. tammikuuta 2026 tehty Syyrian siirtymäkauden hallituksen ja kurdijohtoisen hallinnon välinen integraatiosopimus;

ak) muistutetaan, että kansainvälisiä ihmisoikeusmekanismeja ei saa välineellistää siihen, että luodaan tosiasiallisia muuttoliikeoikeuksia tai heikennetään valtioiden suvereenia oikeutta valvoa raja- ja muuttoliikepolitiikkojaan;

al) noudatetaan edelleen tiukkaa kantaa suhteessa Afganistanin tosiasiallisiin vallanpitäjiin ja heikkenevään humanitaariseen tilanteeseen; jatketaan ja lisätään EU:n tukea Afganistanin kansalle, etenkin naisille ja tytöille, joiden oikeuksia taliban loukkaa jatkuvasti; kehotetaan talibania kumoamaan rajoitukset, joilla rajoitetaan naisten ja tyttöjen yhdenvertaista pääsyä koulutukseen ja osallistumista julkiseen elämään; vaaditaan jatkamaan tiukasti ehdollista yhteistyötä tosiasiallisten vallanpitäjien kanssa EU:n asettamien vertailuarvojen ja YK:n erityisraportoijan suositusten mukaisesti; saatetaan Afganistanin tosiasialliset vallanpitäjät vastuuseen Kansainvälisen rikostuomioistuimen ja YK:n riippumattoman tutkintamekanismin suorittamien tutkimusten avulla;

am) osallistutaan diplomaattisiin toimiin, joilla pyritään estämään tilanteen kärjistyminen entisestään Taiwaninsalmen ja Etelä-Kiinan meren alueella, ja vastustetaan kaikkia pakottamalla tai

voimankäytöllä aikaansaatuja yksipuolisia muutoksia vallitsevaan tilanteeseen; työskennellään samanmielisten kumppanien kanssa, jotta voidaan vahvistaa alueen vakautta ja turvallisuutta sekä pelotetta pakottamis- tai sotilastoimien torjumiseksi; puolustetaan edelleen YK:n peruskirjassa vahvistettua periaatetta, joka kieltää voimankäytön; korostetaan, että YK:n päätöslauselmassa 2758 ei määritetä Taiwanin suvereniteettia eikä mainita Taiwania eikä sitä voida käyttää Taiwanin sulkemiseen kansainvälisen järjestelmän ulkopuolelle; lisätään kansainvälisen yhteisön hyväksi EU:n tukea Taiwanin merkitykselliselle osallistumiselle kansainvälisiin järjestöihin, joiden jäsenyys tai toiminta ei rajoitu valtioihin, mukaan lukien järjestöt, joissa tarkkailijan asema on mahdollinen; kehotetaan YK:ta myöntämään pääsy YK:n tapahtumiin aktivisteille, kansalaisyhteiskunnan edustajille ja toimittajille, joilla on Taiwanin passi;

an) kannustetaan Thaimaan kuningaskuntaa ja Kambodžan kuningaskuntaa ratkaisemaan mahdolliset kiistat rauhanomaisesti ja diplomaattisen vuoropuhelun avulla hyödyntäen kaikilta osin vakiintuneita kahdenvälisiä, alueellisia ja kansainvälisiä mekanismeja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan ja asiaa koskevien yleissopimusten ja sopimusten mukaisesti;

ao) tehostetaan unionin roolia Afrikan valitsemana turvallisuuskumppanina vahvistamalla EU:n, Afrikan unionin ja YK:n välistä yhteistyötä konfliktien ehkäisemisessä, välitystoiminnassa ja kriisinhallinnassa muun muassa Afrikan maiden johtamien rauhanturvaoperaatioiden ennakoitavalla ja kestävällä rahoituksella, erityisesti Afrikan rauhan ja turvallisuuden arkkitehtuurin ja tarvittaessa YK:n arvioimien toimien kautta; puututaan Sahelin, Afrikan sarven, Sudanin ja Kongon demokraattisen tasavallan akuutteihin ja toisiinsa liittyviin turvallisuuskriiseihin ja humanitaarisiin kriiseihin, joihin kuuluu esimerkiksi jihadistisen terrorismin, väkivaltaisten ääriliikkeiden, sotilasvallankaappausten ja valtion epävakauden leviäminen; tuomitaan yksiselitteisesti Kongon demokraattisen tasavallan itäosissa jatkuva väkivalta ja turvattomuus, otetaan aktiivinen ja koordinoitu rooli rauhanprosessissa ja kehotetaan uusiin kansainvälisiin toimiin oikeudenmukaisuuden edistämiseksi, rankaisemattomuuden torjumiseksi ja YK:n kartoitusraportin kattavan seurannan varmistamiseksi, pakotteet mukaan luettuina; kehotetaan laajentamaan Darfuriin tällä hetkellä sovellettavaa asevientikieltojärjestelmää koskemaan myös muuta Sudania, jotta maassa voidaan saada aikaan kestävä tulitauko; vastataan turvallisuustyhjiöihin, joita pahentavat kansainvälisten operaatioiden vetäytyminen ja epävakautta aiheuttavien ulkoisten toimijoiden kasvava läsnäolo, mukaan lukien Venäjän palkkasotilasverkostot ja hybridihäirintä; varmistetaan, että kaikki EU:n

turvallisuustoimet perustuvat paikalliseen omavastuullisuuteen, demokraattiseen vastuuvelvollisuuteen, sukupuolinäkökulman huomioon ottamiseen sekä humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan muodostamaan kokonaisuuteen YK:n rauhanrakennuskehyksen ja Naiset, rauha ja turvallisuus -kehyksen mukaisesti;

ap) jatketaan yhteistyötä YK:n kanssa maailmanlaajuisiin turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi konfliktien ehkäisemisen, välitystoiminnan, rauhanrakentamisen, kriisinhallinnan ja terrorismin torjunnan kautta rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden mukaisesti; otetaan huomioon YK:n rauhanturvaoperaatioiden keskeinen rooli ja varmistetaan näiden operaatioiden tulevaisuutta koskevan tarkastelun kautta, että ne soveltuvat nykypäivän turvallisuusympäristöön; kehotetaan luomaan tarvittavat oikeudelliset välineet puolustautumisperiaatteen soveltamisalan ja sovellettavuuden määrittelemiseksi, jotta valtiosta riippumattomien toimijoiden aiheuttamiin uhkiin voidaan puuttua asianmukaisella tavalla epäsymmetrisen sodankäynnin ja hybriditoimenpiteiden lisääntyessä; korostetaan demokratian tukemisen ja turvallisuuden välistä yhteyttä kansainvälisellä areenalla; lisätään tukea demokratian edistämiseen perussopimuksen velvoitteiden mukaisesti, vaalitarkkailu mukaan luettuna;

aq) muistutetaan naisten ratkaisevasta roolista konfliktien sovittelussa ja rauhanturvaoperaatioissa; palautetaan mieliin, että he ovat aliedustettuina kaikilla tasoilla YK:n ja EU:n operaatioissa ja että on ratkaisevan tärkeää suojella naisia ja tyttöjä konflikteissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa; korostetaan, että on olennaisen tärkeää varmistaa naisten ja tyttöjen kattava pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien piiriin konflikteissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa;

ar) todetaan, että uudelleen alkaneesta asevarustelusta ja maailmanlaajuisten aseriisuntatoimien vähenemisestä aiheutuu vakavia riskejä ja että tähän on vaikuttanut pitkälti Venäjän, Kiinan ja Pohjois-Korean ydinvarustelu sen jälkeen, kun Venäjä vetäytyi yksipuolisesti uudesta START-sopimuksesta vuonna 2023; kehotetaan kaikkia ydinasevaltioita pysäyttämään ydinasevarastojensa lisäämisen määrällisesti ja laadullisesti ja osallistumaan riskinvähentämis-, avoimuus- ja asevalvontaprosesseihin; jatketaan asesulkua ja asevalvontaa koskevien monenvälisten kehysten sekä aseiden ja kaksikäyttötuotteiden ja -teknologioiden vientivalvonnan monenvälisten kehysten vaalimista ja vahvistamista; edistetään ja vahvistetaan monenvälisiä välineitä, joilla torjutaan kemiallisten ja biologisten aseiden tuotantoa, varastointia ja käyttöä;

as) tehostetaan toimia rankaisemattomuuden lopettamiseksi ja vastuuvelvollisuuden varmistamiseksi kansainvälisen oikeuden loukkauksista muun muassa tukemalla ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ehkäisemistä ja rankaisemista koskevan yleissopimuksen nopeaa hyväksymistä, vahvistamalla riippumattomia tutkintatoimia kansainvälisistä rikoksista ja tukemalla kattavasti Kansainvälistä rikostuomioistuinta ja Kansainvälistä tuomioistuinta riippumattomina ja puolueettomina lainkäyttöeliminä, myös noudattamalla Rooman perussääntöä ja tunnustamalla Kansainvälisen tuomioistuimen antamien määräysten ja tuomioiden sitovuuden; pidetään valitettavana muun muassa Yhdysvaltojen taholta Kansainväliseen rikostuomioistuimeen kohdistuvia ennennäkemättömiä uhkia ja kehotetaan ottamaan käyttöön ulkomaisen lainsäädännön vaikutukset estävä EU:n säädös[6], panemaan se tosiasiallisesti täytäntöön ja vahvistamaan sitä kansainvälisten lainkäyttöelinten, erityisesti Kansainvälisen rikostuomioistuimen ja Kansainvälisen tuomioistuimen, sekä näiden tuomioistuinten kanssa yhteistyötä tekevien ja niitä tukevien elinten riippumattomuuden ja toiminnan suojelemiseksi;

at) kehotetaan tarkistamaan kattavasti kansainvälisiä pakotejärjestelmiä, jotta varmistetaan suurempi vaikuttavuus, johdonmukaisuus ja vastuuvelvollisuus ja estetään samalla niiden politisoituminen ja minimoidaan niiden mahdollisesti kielteinen vaikutus siviiliväestöön kansainvälisen oikeuden mukaisesti;

au) tuomitaan kaikki YK:n henkilöstöön, rauhanturvaajiin ja YK:n tiloihin kohdistuvat hyökkäykset, uhkaukset ja väkivallanteot ja kehotetaan kaikkia konfliktin osapuolia kunnioittamaan YK:n henkilöstön ja infrastruktuurin turvallisuutta ja puolueettomuutta noudattaen täysin kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien yleissopimus Yhdistyneiden kansakuntien ja sen yhteydessä toimivan henkilöstön turvallisuudesta; korostetaan tässä yhteydessä Libanonissa toimivan YK:n väliaikaisen rauhanturvajoukon, johon kuuluu useita vaikeissa olosuhteissa toimivia eurooppalaisia joukko-osastoja, rohkeaa toimintaa ja kunnioitetaan niiden ranskalaiseen joukko-osastoon kuuluneiden kahden sotilaan muistoa, jotka saivat surmansa Etelä-Libanonissa Hizbollahin 18. huhtikuuta 2026 toteuttamassa väijytyksessä; ilmaistaan erityinen huoli toistuvista hyökkäyksistä, jotka ovat kohdistuneet Libanoniin YK:n väliaikaisen rauhanturvajoukon operaatioon lähetettyyn Italian

---

6 Neuvoston asetus (EY) N:o 2271/96, annettu 22. marraskuuta 1996, tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta (EYVL L 309, 29.11.1996, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

sotilashenkilöstöön ja jotka ovat johtaneet haavoittumisiin ja uhanneet rauhanturvajoukon vakautta, ja suositetaan koordinoitujen YK:n suojelutoimien tehostamista, mukaan lukien riippumattomat tutkimukset ja seuraamukset näistä hyökkäyksistä vastuussa oleville, jotta voidaan varmistaa operaation vaikuttava toimintakyky ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1701 noudattaminen;

Kestävä kehitys ja ihmisoikeudet

av) jatketaan ihmisoikeusnäkökulman sisällyttämistä kestävän kehityksen käsitteeseen ottaen huomioon, että ihmisoikeuksien täydellinen toteutuminen on yksi Agenda 2030:n kulmakivistä; korostetaan EU:n johtavaa roolia maailman suurimpana virallisen kehitysavun antajana; syvennetään monenvälistä yhteistyötä, jotta voidaan parantaa valmiutta ja kehittää selviytymiskykyä sellaisia kriisejä ja haasteita vastaan, jotka uhkaavat edistymistä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa; korostetaan, että EU:n kehitysyhteistyön ja kahdenvälisen avun ehdoksi on asetettava perusihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja EU:n perussopimuksissa vahvistettujen arvojen kunnioittaminen;

aw) käytetään edelleen Global Gateway -strategiaa kestävänä, avoimena, demokraattisena ja arvoihin perustuvana vaihtoehtona etenkin Venäjän ja Kiinan kilpaileville infrastruktuurialoitteille, unionin geopoliittista läsnäoloa, näkyvyyttä ja häiriönsietokykyä maailmanlaajuisesti vahvistavana strategisena välineenä sekä aloitteena, jolla autetaan kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista edistämällä molemminpuolista kasvua, taloudellista toimintaa ja työpaikkojen luomista kumppanimaissa, ja vahvistetaan samalla EU:n strategista autonomiaa, geopoliittista asemaa ja globaalia uskottavuutta; parannetaan kuitenkin Global Gateway -strategian kautta rahoitettavien hankkeiden vaatimustenmukaisuuden valvontaa ja tuloksellisuuden arviointia;

ax) suhtaudutaan myönteisesti YK:n viimeaikaisten huippukokousten tuloksiin, joissa vaaditaan kansainvälisten rahoituslaitosten, kuten IMF:n ja Maailmanpankin, vahvistamista ja uudistamista; kehotetaan tekemään kansainvälisestä rahoitusrakenteesta vaikuttavampi ja osallistavampi, lisäämään edullisin ehdoin myönnettävää rahoitusta ja kehitysrahoitusta, puuttumaan kestämättömään velkaan parantamalla velkahelpotus- ja velkasaneerausmekanismeja ja mukauttamaan rahoitusvirrat kestävän kehityksen tavoitteisiin ja ilmastositoumuksiin;

ay) varoitetaan siitä, että ulkopolitiikan välineinä käytetään rahoituksen vipuvaikutusta, ekstraterritoriaalisia toimenpiteitä

ja taloudellista pakottamista, mikä heikentää luottamusta kansainväliseen rahoitusjärjestelmään ja aiheuttaa epävakautta ja epätasa-arvoa maailmanlaajuisesti;

az) vahvistetaan ja vaaditaan yksiselitteisesti, että kaikki ihmisoikeudet, etenkin ne, jotka on kirjattu YK:n yleissopimuksiin, ovat yleismaailmallisia ja että niitä on noudatettava kaikilta osin; kehotetaan YK:ta tuomitsemaan maailmanlaajuiset suuntaukset, joilla pyritään heikentämään näitä oikeuksia, kuten yleistyvä ihmisoikeuksien sivuuttaminen ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventuminen, myös pitkäaikaisissa demokratioissa;

ba) edistetään ihmiskeskeistä, oikeuksiin perustuvaa muutosta tukemalla osallistavaa, avointa ja turvallista digitaalista tulevaisuutta ja varmistamalla YK:n digitaalisopimuksen vaikuttava täytäntöönpano;

bb) jatketaan naisten oikeuksien edistämistä YK:n Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman mukaisesti; käytetään kaikkia käytettävissä olevia välineitä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi EU:ssa ja maailmanlaajuisesti; kiinnitetään erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ja marginalisoituihin yhteisöihin valtioissa, joissa kansalliset hallitukset toistuvasti polkevat naisten oikeuksia; lisätään EU:n rahoitusta YK Naiset -järjestölle, YK:n väestörahastolle ja muille YK:n ohjelmille, joilla pyritään edistämään naisten oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa sekä kaikkien naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä;

bc) jatketaan johdonmukaista vuoropuhelua kaikilla YK:n foorumeilla tarpeesta torjua hlbtiq+-yhteisöön kohdistuvaa jatkuvaa syrjintää ja varmistaa sosiaaliturvan, terveydenhuollon, koulutuksen sekä tavaroiden ja palvelujen yhdenvertainen saatavuus; tuetaan YK:n Free & Equal -kampanjaa lisäämällä yleistä tietoisuutta ja vahvistamalla oikeussuojakeinoja erityisesti valtioissa, joissa syrjivät käytännöt ovat edelleen yleisiä;

bd) painotetaan disinformaation ja valeuutisten torjuntaa, kun otetaan huomioon, että ne leviävät suurilla verkkoalustoilla algoritmeihin perustuvan viestien vahvistamisen ja ilman riittäviä suojatoimia tapahtuvan laajojen kielimallien yleistyvän käytön kautta ja pahantahtoiset ulkomaiset toimijat käyttävät niitä hyväkseen eivätkä suuret teknologiayhtiöt täytä asiaa koskevan nykyisen lainsäädännön mukaisia velvoitteitaan, mikä heikentää demokratiaa ja vaaliprosesseja; kehotetaan YK:n yleiskokousta hyväksymään vahvemmat puitteet hybridiuhkiin puuttumiselle, mukaan lukien disinformaatiokampanjat ja muut ei-kineettiset vaikuttamistoimet, jotka heikentävät demokraattisia prosesseja ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta

maailmanlaajuisesti; pyritään panemaan täytäntöön maailmanlaajuinen kehys alaikäisten suojelemiseksi verkossa, mukaan lukien henkilöllisyyden todentamista sosiaalisen median alustoilla koskevat vaatimukset, jotta voidaan varmistaa, että kukin käyttäjätili vastaa luonnollista henkilöä, joka käyttää virallista nimeään ja henkilöllisyyttään, ja varmistetaan, että tällaiset toimenpiteet pannaan täytäntöön noudattaen kaikilta osin sovellettavia henkilötietojen suojaa koskevia normeja; annetaan Euroopan ulkosuhdehallinnon strategisen viestinnän ja ennakoinnin osastoille riittävät resurssit torjua tehokkaasti EU:n vastaisia disinformaatiokampanjoita ja narratiiveja, joita autoritaariset ja epäliberaalit hallinnot käyttävät strategisesti pyrkiessään heikentämään sekä EU:n suhteita Latinalaiseen Amerikkaan, Afrikkaan ja Aasiaan että EU:n ulkoista toimintaa monenvälisillä foorumeilla;

be) korostetaan, että on tärkeää varmistaa tiedotusvälineille turvallinen toimintaympäristö, toimituksellinen riippumattomuus ja taloudellinen tuki; torjutaan kaikkialla maailmassa toimittajiin kohdistuvaa kasvavaa uhkaa ja erityisesti naistoimittajiin suhteettomasti kohdistuvaa uhkaa; vahvistetaan yhteistyötä YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston kanssa edistettäessä toimittajien turvallisuutta ja rankaisemattomuuskysymystä koskevan YK:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa;

bf) edistetään yhä vahvemmin uskonnon-, ajatuksen-, omantunnon- ja vakaumuksenvapautta, joka on yleismaailmallinen ihmisoikeus, ja kehotetaan tehostamaan kaikkien uskonnollisten, etnisten ja muiden vähemmistöjen, myös kristittyjen yhteisöjen sekä muslimi- ja juutalaisyhteisöjen, suojelua; tuomitaan ankarasti kaikkien uskonnollisten yhteisöjen vainoaminen ja etenkin kristittyjen vainoaminen, sillä heihin kohdistuu kaikkialla maailmassa laajaa vainoa, ja tuomitaan kaikenlainen muihin uskonnollisiin yhteisöihin kohdistuva väkivalta tai syrjintä; kehotetaan kaikkia YK:n jäsenvaltioita takaamaan kaikille henkilöille täydellisen uskonnonvapauden ja sen harjoittamisen vapauden niiden kansainvälisten ihmisoikeussitoumusten mukaisesti;

bg) todetaan jälleen, että YK:n ihmisoikeusneuvoston valintaprosessia on tarkistettava erityisesti sen estämiseksi, että ihmisoikeuksia loukkaavilla mailla on paikka neuvostossa; korostetaan YK:n yleiskokouksen velvollisuutta ottaa huomioon ehdokkaiden sitoutuminen ihmisoikeuksien edistämiseen ja suojelemiseen, kun valitaan YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseniä; kehotetaan EU:n jäsenvaltioita omaksumaan koordinoitu kanta ihmisoikeusneuvoston jäsenyyteen ja äänestämään kaikkia sellaisia ihmisoikeusneuvoston ehdokkaita vastaan, jotka eivät kunnioita ihmisoikeuksia;

bh) vahvistetaan EU:n sitoutumista globaalin terveyden edistämiseen yhdessä kumppanien kanssa tukemalla rokotuskampanjoita, panemalla pandemiasopimus täytäntöön, torjumalla tarttumattomia tauteja ja vahvistamalla monenvälisiä mekanismeja, joiden avulla voidaan ehkäistä pandemioita, varautua niihin ja torjua niitä;

bi) vahvistetaan taiteellisen vapauden sekä kulttuuriperinnön ja kulttuurioikeuksien suojelun edistämistä tukemalla Unescon työtä ja edistämällä EU:n pysyvän esittelijän tehtävän tai pysyvän EU:n neuvottelijan tehtävän perustamista Unescoon;

°

° °

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle ja tiedoksi Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokoukselle ja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.